

¡Ya kusáka í'i yuvi xí'i yo, sùvi ya va'a kua!

¿Ndáva ya kusáka í'i yuvi xí'i yó?

Ya kusáka í'i yuvi ku'ua, í'i ya ka'a núu na xá'a
ya kú'u í'i yuvi o iká vaa' na xii'na. Kuvi kú'a, tá nu
kachiñu'yo, í'i yuvi íkaa'na o ká'a sáka'na xí'yo ni kukùni'yo,
ta iká'na ya ná ntikava ini'yo, o na yuvi'yo na.

Í'i ya kixanduxa na xí'i yo kuvi kú'a; ya takuva ini í'i
yuvi xí'i yo, ta:

- Tí'ina yo ni kukùni'yo
- kasívi'na nú'uyo
- Kása sáka'na xí'yo
- Ka'ana xa'a nya ndákuva ká'ayo
- Ntúku'na nuu'yo, na íka'yo i ñá'a
kukùni'yo
- Kutóni vá'ana nda kuva ká'ayo.

Ya kusáka í'i na xí'i yo, sùvi ya ntàku kù'a', ya yó'o kuvi kivi' ya ku...

- Tá siyuvina'yo nuu kachiñu'u yo
- Tá siyúvi'na yó'o, ya kuva ká'ana xí'yo o kuva xitóni'na yóo
- Ta kutaxí'yo ika'na ya xí'yo, ra ntute'e ka'na ku'u na sa'a
- Ta nte'e ka ika'na, ni kukunika'o, ra ka'a na xii'yo ikaó'a chakuvi taxi'na chiñu nta'ao.

¿Ndáva kuvi iká'u xá'u?

Ní'u xau na:

- Ntukúu nuu yuvi'ká, na kukuí'ina
- Ntaà'u xaa ya ká'a na xí'u
- Ntatu'ú xaa'na sitá'a yoo

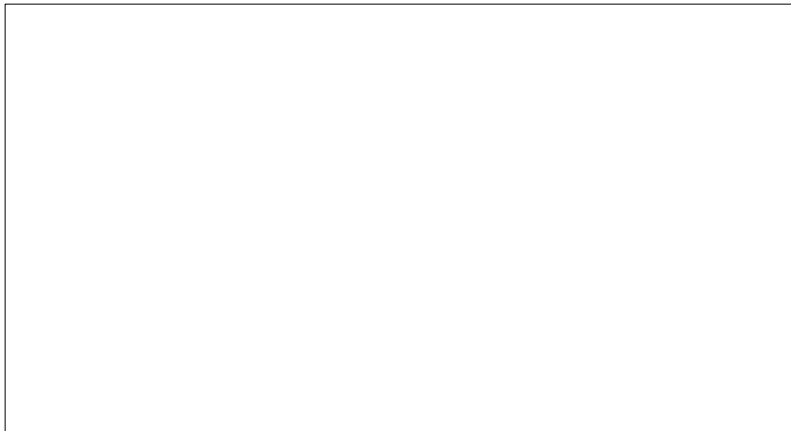
¿Ntá'va kuvi iká'u?

- Tia'a ya iká na xí'iu: ¿ntavá'na? ¿ntáchi, ta má ku'a?
- Ká'a xi i'i yuvi na kantixa'u
- Ka'a xí'i na cuenta ya programa ya vaxi nínu'yo
- Nta'túu xa'a na kusáka xí'i u xí'i na kachiñu'u nu'u, na kantixau.

**Suví 'ya ntakú'kua ya nantukutia kachiñu nu'u
kuachi xa'a ya ntatú'u xa'a na sitá'a yo'o.**

¿Ntá xii kúvi ká'au?

Kuvi ká'au xii ini'u, xii yuvi na chintée un'u yo'o, **nan'takú:**

Ntí'i ya yó'o, ni kua'a ya xi'i nte'e xu'u ya taxi'na oficina na cuenta na ña'a na departamento chiñu ya inka xiyo. Ya yo' o ni kúa' a ya xa'a yuvi nto'o sa, su kuká' a ya xa'a ya cuenta na oficina yo'o, kú kivi na xi'i ya, ni ku ntatu'u na xa' a ya, na chintèe kuiti ña'a va kuna. Mi tia siku'a ya yo xuna'ra nuu'va, xi'i cha yuu'ra kúa' na kuvi kuini nti'i yuvi ya.